

جمال شورجه (فیلمساز)

یدالله صدقی (فیلمساز)

محمد کاسبی (بازیگر)

رسول ملاقلی پور (فیلمساز)

شهریار بحرانی (فیلساز)

پرویز شیخ طادی (فیلمساز)

داود میربایقری (فیلمساز)

جهانگیر الماسی (بازیگر)

پروانه معصومی (بازیگر)

مهدی فقیه (بازیگر)

ابراهیم حامی (فیلمساز)

سلحشور (فیلمساز)

علی نصیریان (بازیگر)

مجید مجیدی (فیلمساز)

شهید آوینی (فیلمساز)

جواد اردکانی (فیلمساز)

چند پرسش کوتاه

- پژمان کریمی**

می توان با ساده‌اندیشی ششانه بالا انداختن از گردنه دلپواسی‌های فرهنگی، خوش‌خوشان عبور کرد!

می‌توان با بلاهت گردن فراخت و با قعدم در منجلاپ ساده انگاری‌های معمول و سرسرمستانه از استنشاق هوای سبکسری‌ها و جنون شرک‌آلود سکولاریستی، از مدال افتخارتاری سخن گفت که آویزان برگردن برخی سینماگران ایرانی برق زانان، سنگینی وچشم‌دردی می‌کند!

برخی با صدای بلند و متفرعانه می‌گویند و مدعی‌اند:

«برخی از اصحاب سینمای ایران سراسیمه خود را به قافله نخبگان پرهیاهوی اسکار رسانده‌است!سینمای ایران شریف فسونگر طلایی و خرس ساحر نقره‌ای آن جشنواره و آن جشنواره پرمطپراق فرهنگی را دو دستی و مغرورانه به چنگ آورده و یا به آغوش کشیده‌است.

... وحالا این ماییم که به آیین سینماوروزی می‌توانیم راست قامت و مدعی و مستدام، در طریقت فرهنگ‌سازی و ایرانیزه کردن فضای گفتمان جهانی جولان دهیم!»

بسیار خوب! همه این افتخارات، بی‌حسرت و بی‌کم و کاست، نصب آنان که چنین می‌اندیشند و دوست می‌دارند دیدگان چنین نیتین بیندیشند و اگر چنین نیندیشند دشمن ایران و سینمای ایران و مستوجب تکبیراند!

با این حال چند پرسش!

از چند فیلم اندک و البته مثال زدنی عبور کنیم؛ این سینمای پرافتخار موسوم به ایران، چرا هنوز نتوانسته‌است «فرهنگ ملی و دینی «ایرانیان» را بازنامد؟

چرا نتوانسته‌است راوی افتخارات تاریخی ملت ایران شود؟

چرا نتوانسته‌است در جایگاه «روشنگری» نمایان شود؟

چند فیلم ایرانی که در جشنواره‌های فرنگی رخ نشان داده و مفخر به مجسمه‌ها و تندیس‌های رنگین شده‌اند، واجد عناصر و ارزش‌های فرهنگ ملی ودینی‌اند؟

تاریخ انقلاب و دفاع مقدس و در کل؛ «تاریخیت مردم ایران» کجای مجموعه افتخارات سینمای ایران تعبیه شده‌است که از نگاه ما پوشیده‌است؟

در جشنواره سی و چهارم فیلم فجر، آخرین محصولات سینمای پرافتخار ایران عرضه شد!

چرا افکار ساخته‌ها با واقعیت جامعه ایرانی همخوان نیست و با خواست مخاطب فهیم جور در نمی‌آید؟

طرح مسئله کردن، تصویر درشت از معضلات گرفتن و به رخ کشیدن آن، سیاهی و بن بست را سرنوشت محتوم جلوه دادن و دریای نومیدی را نقش کردن، مشق هنر راستین و متعهد نیست!

این یعنی سینمای فاتح جهان؟

این یعنی غایت سینمای انقلابی و دینی ؟

این یعنی ایستگاه بلندبه سینمای ما؟

فیلمسازان ما - برخی - پرفرگتن و بد گفتن و زشت گفتن را با ذات هنر مترادف گرفته‌اند.

هنرمند حلال مشکل نیست اما ضمن طرح مسئله، باید در بلندای تحلیلگری صادق بایستد.

هنرمند بدون تحلیل ،دارای واقعیت مجازی است!محکوم به انقضا معنی می‌شود!

مشکل سینمای ایران؛ نه میزان وام دولتی و دولتی شدن سینمای ایران و نه ممیزی وکمبود تالار نمایش و... عزیزان! مشکل؛ فقر اندیشه است!نبود اندیشه یعنی نبود معرفت و تحلیل و بصیرت! یعنی سکون و مروعیت! یعنی در برابر فرهنگ مهاجم تسلیم شدن!ای هویتی خود را قاب گرفت!صلاحیت نمایندگی فرهنگ ملیموطن را احقرات بار از کیف دادن! بیابید از دیدگاهی که اشتراک فرهنگ و بهترین‌های سینمای پهرام هشت ساله پیش بلکه؛ محصولات همین سال جاری را بررسی کنیم! در این حالت، خوب می‌فهمیم باید به سینمای کنونی افتخار کنیم یا ...!

دریغ از فرصت شکوفایی انیمیشن ایران

- مهدی امیدی**

سی و چهارمین دوره جشنواره فیلم فجر می‌توانست محلی برای رونمایی از شکوفایی انیمیشن ایران باشد. اما با برنامه‌ریزی نه چندان حرفه‌ای در چنین فیلم‌ها، این فرصت از دست رفت.

انیمیشن که در لفظ عامیانه «کارتون» خوانده می‌شود، یک ابزار کاربردی و یکی از تأثیرگذارترین ابزارها برای پیشبرد اهداف فرهنگی و استراتژیک غرب است. به طوری که بسیاری از کارتون‌های تولیدی هالیوود که هر ساله در سطح جهان منتشر می‌شود، دارای لایه‌های محتوایی ایدئولوژیک غلیظتری نسبت به فیلم‌های سینمایی هستند. اهمیت ابزارهایی چون انیمیشن و بازی‌های رایانه‌ای به خاطر هدف قرار دادن ذهن و روح خردسالان است.

فیلم‌های خلاق انگیز این قالب‌های هنری- سرشناسی سبب رسوخ فوری و عمیق در فکر و روان حساس کودکان و نوجوانان می‌شود. به همین دلیل هم اغلب جوایز و جشنواره‌های مطرح سینمایی جهان، بخشی را هم به انیمیشن اختصاص داده‌اند. برخلاف آن‌ها، جشنواره فیلم فجر که بزرگ‌ترین و معتبرترین گردهمایی سالانه سینمای ایران محسوب می‌شود، هنوز هم به بخش‌های اصلی و مسابقه خود، جایی را برای انیمیشن قائل نیست. این کمبود، گویای آن است که در کشور ما هنوز هم جایگاه و اهمیت این رسانه شگفت‌انگیز شناخته نشده است.

با این حال، سال گذشته و در سی و سومین دوره جشنواره فیلم فجر، انیمیشن منقشی حضور در این جشنواره شد که توجه داوران جشنواره فجر را به خودش جلب کرد. این انیمیشن «شاهزاده روم» نام داشت و توانست بر محدودیت‌های جشنواره فیلم فجر غلبه کند و در مراسم اختتامیه این جشنواره دو جایزه هم بگیرد.

اسامع هم برای نخستین بار هشت انیمیشن سینمایی فاخر و سطح بالا به جشنواره بالا رفتن فرصت نمایش دادند. از آن جمله فیلم «موجانگ» که در جشنواره فیلم فجر در سال ۸۲ با محور قرار دادن شخصیتی دلآور و ملهم از سردار قاسم سلیمانی، در قابی چشم‌نواز و خیره‌کننده، داستانی درباره غلبه ایران بر دشمنانش در یک جنگ درباری را نمایش می‌دهد. «در مسیر باران» هم یک انیمیشن خوش‌ساخت و با مضمونی دینی است که هم کارگردانی حامد کاتبی، جایزه بهترین کارگردانی انیمیشن جشنواره را دریافت کرد. «تلمور»، «ایه‌های بی‌قراری»، «هزائم‌مانده» و «قلب خورشید» هم دیگر انیمیشن‌های قابل توجهی در بین طیف‌های سینمای ایران بودند.با وجود این آثار، اما متأسفانه انیمیشن نمایش این انیمیشن‌ها بسیار محدود بود. به جز «فهرست مقدس» یکی از هفت اثر، امکان دیده شدن در کاخ جشنواره را نیافتند. در سایر سینماها نیز فرصت نمایش آن‌ها چندان قابل توجه نبود. این درحالی است که سایر بخش‌ها، ازجمله مستند و هنر تجربه، به رغم کمبود مخاطب، هر روز در کاخ جشنواره یک نوبت نمایش داشتند. این یک تبعیض بود که البته به ضرر خود جشنواره تمام شد.امید است که در دوره‌های آینده جشنواره فجر، هر طوری برنامه‌ریزی شود که این بخش هم از فرهنگ کشورمان نیز امکان خودنمایی بیشتر در این جشنواره را پیدا کند.

شهریار بحرانی (فیلساز)

پرویز شیخ طادی (فیلمساز)

داود میربایقری (فیلمساز)

جهانگیر الماسی (بازیگر)

پروانه معصومی (بازیگر)

مهدی فقیه (بازیگر)

ابراهیم حامی (فیلمساز)

سلحشور (فیلمساز)

علی نصیریان (بازیگر)

مجید مجیدی (فیلمساز)

شهید آوینی (فیلمساز)

جواد اردکانی (فیلمساز)

نگاهی به فیلم مستند «خاطرات خانه متروک»

قیام اسناد برای جلوگیری از تکرار تاریخ

- آرش فهیم**

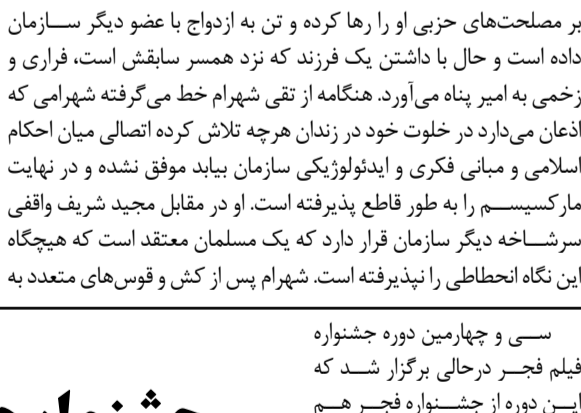
مستند «خاطرات خانه متروک»

تاریخ، تنها مرور گذشته نیست. تاریخ، فراتر از قصه و حکایت است. گفتن و نوشتن و نمایش تاریخ، یعنی ساختن حال و آینده. ملتی که تاریخ و گذشته خود را به خوبی نشناسد، بدون تردید دچار بحران‌های پی در پی خواهد شد. اهمیت آثاری چون «خاطرات خانه متروک» هم به خاطر این است که گوشه‌هایی از تاریخ را ترسیم می‌کند که امروز نیز امکان وقوع دوباره آن‌ها هست.

یادداشتی بر آخرین اثر پرهوز شعبی، «سبانور»

انقلاب شریف

- سهیلا قوسی**

بیرونی دارد را جان بیخشدن فاقد آن هستند.

قصه از دفاعیه امیر فخرا دانشجوی دانشکده پلیس آغاز می‌شود کاراکتری که تا پایان داستان از او با عنوان نور چشم تیسرا شهامت یاد می‌شود.

فخرا در بدو امر به ودرستی یکی از بازجویان خیره کمیته مشترک گمارده می‌شود که به دنبال اتفاقاتی مسئولیت بازجویی و اعتراف‌گیری از برخی از اعضای قتل‌سازمان مجاهدین از دو جبهه مارکسیست و اسلام‌گراها را عهده‌دار شده‌است و از این طریق درمی‌یابد که امیر فخرا در گذشته دل در گرو مهر دختری به نام هنگامه از اعضای این سازمان داشته که دختر بنا بر مصلحت‌های حزبی او را رها کرده و تن به ازدواج با عضو دیگر سازمان

زده‌است و حال با داشتن یک فرزند که نزد همسر سابقش است، فراری و زخمی به امیر پناه می‌آورد. هنگامه از تقی شهرام خط می‌گرفته شهرامی که اذعان می‌دارد در خلوت خود در زندان هرچه تلاش کرده اتصالی میان احکام اسلامی و مبانی فقری و ایدئولوژیکی سازمان بیابد موفق نشده و در نهایت مارکسیسم را به طور قاطع پذیرفته‌است. او در مقابل مجید شریف واقعی سرسراخه دیگر سازمان قرار دارد که یک مسلمان معتقد است که هیچگاه این‌نگاه انتقادی را نپذیرایی‌ن کند و قوس‌های متعددی به

سی و چهارمین دوره جشنواره فیلم فجر درحالی برگزار شد که این‌دوره از جشنواره فجر هم همچون دوره‌های قبلی، نقض‌ها و کمبودهای اجرایی و محتوایی فراوانی داشت. اما همچنان بزرگترین ضعف جشنواره فیلم فجر این است که اکثریت فیلم‌هایی که در آن به نمایش درمی‌آیند، با سیاست‌ها و اولویت‌های کلان نظام منطبق نیستند. برای بررسی چرایی این مشکل با جمال شوره‌چ کارگردان و تهیه‌کننده سینما فیلمسازان خود مسئولین!

نبود سیاست و استراتژی

جمال شوره‌چ کارگردان و تهیه‌کننده سینما درباره تضاد عمده فیلم‌های جشنواره فجر با اولویت‌های فرهنگی نظام گفت: **ایسن تضاد و ناتوانی هم به سیاست‌ها و هم به خود فیلمسازان برمی‌گردد؛ ما در پرهوز**

ابراهیم حامی (فیلمساز)

سلحشور (فیلمساز)

علی نصیریان (بازیگر)

مجید مجیدی (فیلمساز)

شهید آوینی (فیلمساز)

در قلمرو فرهنگ و هنر و اندیشه و جامعه ... این برنامه را تماشا کردم

واقعا لذت بردم

- بهمن ذری**

ششمین دوره جشنواره مردمی فیلم عمار گرچه به پایان رسید. اما دستاوردهای آن همچنان ادامه دارد و آکران فیلم‌های دینی و جذاب این جشنواره در مصلahaه و برخی از مساجد کشور بی‌گرفته شده‌است.

درباره پدیده جشنواره عمار و ابتکارات و خلاقیت‌هایی که در هر دوره آن بروز و ظهور یافته و نیز حضور شایسته مردم و نمایش آثار مرتبط با مقاومت و انقلاب و فتنه ۸۸ گفتنی‌های بسیاری وجود دارد که در جای آن، به مواردی اشاره خواهیم کرد. اما موضوع نقد رهبر معظم انقلاب از این جشنواره، انصافاً پشتوانه‌ای بسیار معتنم و ارزشمند برای دست‌اندرکاران این جشنواره مردمی است: بعد از گزارش دبیر جشنواره در برنامه «تربا» مقام معظم رهبری فرمودند: «از قول من از ایشان تشکر کنید، من امشب خیلی خسته بودم، نشستم این برنامه را تماشا کردم، واقعا لذت بردم.» امیدواریم دوستان دلسوز و متدین این جشنواره با دلگرمی مضاعف، از چنین سرمایه‌ای؛ یعنی «ستایش رهبری و حمایت مردمی» صیانت نمایند.

کم‌کاری در حوزه تاریخ انقلاب

دوست اهل نظر و اهل مطالعه‌ای گلابه داشت از اینکه چرا در حوزه تاریخ انقلاب اسلامی آثار مکتوب و یا شنیداری و دیداری کمی تولید شده و شاهد مثال هم آورد که نه در کتابخانه‌های اصلی شهر و نه در کتابفروشی‌های خیابان‌های انقلاب و کریم‌خان‌زند، اثری از کتاب برجسته‌های درباره انقلاب و تاریخ بدون تحریف خاندان پهلوی پیدا نکردم، سینما و تلویزیون هم که هر یک ساز جادگانه‌ای می‌زند؛ در سینما ردپایی از تصویر انقلاب دیده نمی‌شود و در تلویزیون هم سطحی و با‌خام‌دستی سیمای انقلاب را به تصویر درآوردند.

برای اینکه پاسخی داده باشم گفتم: منظورت مجموعه‌های اخیر تلویزیونی است.

سئری به علامت ناراحتی تکان داد و گفت: چه بگویم که عجلاننا گفتنش بهتر است!

صحبت‌هایمان گل انداخته بود که دوست گرانمایه‌مان دست از پا درازتر خداحافظی کرد و رفت و قول گرفت که چند کتاب خوب درباره انقلاب و مناسبات رژیم شاه به وی معرفی کنم. البته در اینکه در زمینه انقلاب کم‌کار شده تردیدی نیست و در واقع مظلومیت انقلاب در زمینه‌های فرهنگی و هنری آنقدر عیان است که حاجتی به بیان نیست! اما در میان بیش از یک میلیون عنوان کتاب که پس از انقلاب منتشر شده می‌توان تعدادی کتاب ارزشمند در حوزه انقلاب را جست‌وجو کرد که می‌تواند دستمایه بخش خوبی برای دست‌اندرکاران سینما و تئاتر و تلویزیون برای خلق آثار ماندگار انقلابی باشد. البته گرچه دیر است و صدای پای تحریف‌کنندگان واقعیت‌های انقلاب به گوش می‌رسد، اما جبران غفلت در پیش روی هنرمندان است و تأخیر موجب شیبمانی است.

خدا بخواهد در همین ستون به معرفی برخی از کتابهای انقلاب می‌پردازیم. ان‌شاء‌الله.

واژه و خمیاره

اخیرا برنامه‌ای نیم‌ساعته پنج‌شنبه شبها از رادیو ایران پخش می‌شود که در میان برنامه‌های ادبی رادیو از ویژگی بارزی برخوردار است. این برنامه که «واژه و خمیاره» نام دارد مشاعرهای شنیدنی با مضمون دفاع مقدس است؛ برنامه‌ای بی‌آلایش و ساده و روان که شنونده را با استعدادهای ادبی و شعری آشنا می‌کند و در آنجا که چکامه‌های همدلی توسط نوجوانان ردوبدل می‌شود جذابیت‌برنامه هم دو چندان می‌شود. در میان برنامه‌های عمق‌مق و سطحی، تهیه این برنامه جای تقدیر دارد.

افق هوشیاری

یکی از شبکه‌های نوپای سیما که دست برقضا هوشمندانه توانسته با درونمایه فرهنگی، سیمای نسبتاً تامسوسه را از قدرت نرم انقلاب اسلامی به نمایش درآورد. گاهی ناخوشانه گرفتار حرفه‌هایی خطاآمیز می‌شود که دقت بیشتر مسئولان آن را می‌طلبد.

چندی پیش برنامه‌ای با عنوان معرفی کتاب ادبی از این شبکه پخش شد که طی آن مجری، کتابی از یکی از نویسندگان و مترجمان همسو با کنون نویسندگان در تمجید را با آب و تاب معرفی می‌کرد؛ گویی نامبرده نخبه‌ای دست نیافتنی است و انگار نه انگار که امضای او پای ثابت اغلب بیانیه‌های ضدانقلاب جوان امروز از طریق آن نامطعی از سال‌های پرآلتهاب منتهی به پیروزی انقلاب اسلامی اشنا می‌شود و درمی‌یابد که انسان‌هایی همچون شریف واقفی با اعتقاد راسخ بر سر ایمان خود ایستادند. به نظر می‌رسد پس از آکران عمومی این فیلم نام دانشگاه صنعتی شریف تنها دیگر یک پای نباشد.

جمال شوره‌چ و مهدی آذرپندار عنوان کردند

جشنواره فجر، نقشه راه را گم کرده‌است

ضعف سیاست‌های حمایتی و هادنیاتی دولت

مهدی آذرپندار نویسنده و منتقد سینما نیز در خصوص تضاد اکثریت فیلم‌های جشنواره فجر با منضم‌های انقلابی، تصریح کرد: **الان متأسفانه مدیران سینمای ایران، خودشان را از هدایتگری جشنواره فیلم فجرکار کسب‌دهنده و بخش‌هایی همچون دانشجویان و استادیان از مسیر درست قائل هستند. حتی ایوبی رئیس سازمان فرهنگی و هنریه‌های کلان میلیونی هدف و آرمان‌های انقلاب اسلامی است. نگاه استراتژیک و نظام، جذب حوزه فرهنگ و سینما، رشته‌های مختلف هنری شوند.**

این منتقد و نویسنده سینما تصریح کرد: **چنین حیاتی از فیلم‌های «هنر و تجربه» را کجای دنیا سراغ داریم؟! اگر هم حمایت کنند، اما یکسری از سال‌های سینمایی خاص را درنظر می‌گیرند نه اینکه بلیت**

سالن‌ها را بخردند!

وی با اشاره به ناهمخوانی نام فجر با عملکرد جشنواره فجر گفت: **هر**

بخش تسریع امور و صدور مجوز را

بزرگ عهده‌ بگیرد.

وی افزود: **دولت دیگر اعتقادی به هدایتگری جشنواره فیلم فجر ندارد و**

خواهد بود. وقتی نام این جشنواره را

فجر می‌گذاریم عهده‌دار مسئولیتی

همه دنیا به این سفارش دادن است.

دارند؛ **الان یکسری از فیلمسازان ما**

از کشورهای خارجی سفارش می‌گیرند

اما فضایی درست کرده‌ایم که حتی

آن فیلمساز مجبور به آکران این اقدام

می‌شود. همه این‌ها باعث می‌شود یک

جشنواره‌ای داشته باشیم که بین نام و

موضوعاتی که در آن می‌گذرد از تطبیق

نباشد؛ **به نظر من دولت باید به سرعت**

از اصل سفارش حمایت کند.